

VAN STOLKPARK KOERIER

nieuwsblad voor de bewoners van het Van Stolkpark en de Scheveningse Bosjes

In gesprek met
Joke de Groot en Eric Dirks **4**

Stinsen en andere bloemen
in de Scheveningse Bosjes **6**

Rondleiding Scheveningse
Bosjes met Michel Romeijn **10**

Villa Esmeralda, Hogeweg 4 **12**

Wijkagenda **14**

Meer in dit nummer

Van de redactie	3
Van het bestuur	3
Kennismaking met Dennis Groenewold	5
Bouwen & Breken	7
Start bouw Elion Park	8
Kort Nieuws	8
Groen & Grijs	9
Schoonmaak Scheveningse Bosjes	11
Snoeien doet bloeien	15
Nieuw bestuurslid	15

juni 2023

nr. 119

jaargang 43

DIMITRI PAPAIOANOU:

‘Of je nu een wat kleiner appartement in de wijken rondom het centrum zoekt of een villa in Wassenaar, wij maken geen onderscheid.’

VOEL JE WELKOM Bij Residence Makelaars

Een persoonlijke aanpak, enthousiasme, betrouwbaar, actief, serieus én ervaren: het zijn enkele ingrediënten van het succes van Residence Makelaars. Het kantoor waar het team van Residence werkzaam is, huist in een statig hoekpand aan de Banstraat en is met stijl ingericht. Het team kan vanuit deze chique locatie gemakkelijk in heel Den Haag en omgeving zijn werk doen. En dat doet het team met passie en betrokkenheid.

Wij willen iedereen ontzorgen op en van alle gebieden, van aanhuur tot verhuur, taxaties en beleggingen tot aan- en verkoop van alle soorten huizen”, aldus Dimitri Papaioanou (39), de innemende directeur van dit unieke makelaarskantoor.

INTERNATIONAAL EN ERVAREN

Zijn naam doet al een internationale afkomst vermoeden: “Mijn vader is van Grieks/Italiaanse afkomst en mijn moeder is een Haagse. Tot mijn zevende heb ik in het prachtige Italië mogen wonen, daarna nog een paar jaar in Frankrijk. Maar hier, in hartje Den Haag, heb ik rust gevonden en dit bedrijf eigenhandig opgebouwd”. Met meer dan twintig jaar ervaring in zijn vakgebied heeft hij van Residence Makelaars een belangrijke speler op de huizenmarkt gemaakt. Zijn geheim? “Iedereen is welkom. Of je nu een wat kleiner appartement in de wijken rondom het centrum zoekt of een villa in Wassenaar, wij maken geen onderscheid. Wij proberen met al onze kennis en kunde eenieder te ontzorgen”.

ONTZORGEN

Dat is wat Residence Makelaars als geen ander doet: ontzorgen. Zo heeft het hardwerkende team een expatmakelaar aan boord die veel talen spreekt. “Naast het Nederlands en het Engels staan wij mensen, indien gevraagd, in nog vijf talen te woord”, zegt Dimitri trots. Daarnaast zijn ze zeer serieus bezig met hun vak: “Niet alleen de presentatie van een huis is belangrijk, zoals foto's en goede teksten, maar zeker ook snelheid in handelen. Wij kunnen dankzij ons enorme netwerk snel schakelen. Daarbij zijn wij eerlijk en betrouwbaar maar proberen we natuurlijk wel de beste prijs voor onze klanten te bedingen. Professionaliteit en kwaliteit staan daarbij voorop”.

NÉT DAT EXTRA STAPJE

Het team onderscheidt zich door de enorme vakkennis. Ook bij de ver- of aanhuur van huizen is dat te merken. “Soms wordt vergeten dat bijvoorbeeld het vinden van een goede huurder ook belangrijk is. Het gaat niet alleen om de beste prijs”. Tevens is het mogelijk een (huur)huis allereerst goed op de markt te brengen.

LEVENSBEOHOEFTE

Dimitri is een mensenmens en dat straalt overal van af: “Ik hou van mensen en zorg er altijd voor dat ze zich welkom voelen wanneer ik ze bijvoorbeeld rondleid. Een huis is een eerste levensbehoefte en ik wil niet dat mensen tegen de ver- of aankoop van een huis opzien. Wij zorgen ervoor dat het van een leien dakje gaat! Dát is waarom wij uniek zijn: persoonlijke service!”

**RESIDENCE
MAKELAARS**

Banstraat 1, Den Haag
T 070 240 02 13

RESIDENCEMAKELAARS.COM

Van de redactie

Deze aflevering staat in het teken van natuur. Het is nu voorjaar en we zien bloemen en planten de grond uit schieten en kleuren tegen het frisse groen. In ons romantische Van Stolkpark horen we vanaf de vroege ochtend en verder de hele dag door vogels zingen en elkaar toeroepen. Daarbij passen frisse artikelen die in het teken staan van de natuur en natuurbehoud. Caroline de Jong-Boon wijst ons op de stinsen en andere planten in ons park; over de zorg voor onze Scheveningse Bosjes door de gemeente en onze groenbestuurders vertelt Françoise Companjen; Joke de Groot en Eric Dirks leggen uit hoe vernieuwend het bedrijf Kratiste is in de zorg voor kamerplanten en we leren van Hanneke Teekens hoe je moet snoeien om de natuur te laten bloeien.

Colofon

De Van Stolkparkkoerier is een uitgave van Wijkvereniging Van Stolkpark

Overnemen uit de inhoud van de Van Stolkparkkoerier alleen met toestemming van de redactie en met bronvermelding
© auteursrecht Wijkvereniging Van Stolkpark

Redactie: Andrea van Amerongen,
Jacoba den Drijver-van Rijkevorsel, Hanneke Teekens.

Aan dit nummer werkten mee:

Françoise Companjen,
Eric Dirks,
Anne Marie van Gerwen,
Wilco Goedendorp,
Carol Groenewegen,
Dennis Groenewold,
Joke de Groot,
Caroline de Jong-Boon,
Anneke Landheer-Roelants,
Vito Malaihollo,
Gert Muller,
Peter le Poole.

Foto omslag: Redactie

Foto achterzijde: Hans Wassenaar

Vormgeving: Mike van der Geest | Geste ontwerp

Productie: DrukwerkMAX

Oplage: 500

Kopijsluiting Koerier 120: 1 november 2023

Graag inleveren per e-mail op: info@vanstolkpark.nl

Advertenties

Informatie over de mogelijkheden en tarieven:

info@vanstolkpark.nl

Tussentijds nieuws

De Koerier komt twee keer per jaar uit. Wie in de tussentijd op de hoogte gehouden wil worden over nieuws uit de wijk, kan zijn/haar e-mailadres opgeven via info@vanstolkpark.nl. U krijgt dan berichten per e-mail.

Van het bestuur

Tijdens de geanimeerde winterborrel op 29 januari jl. in het Leonardo Royal Hotel Den Haag Promenade werd een mini-ALV gehouden waarin Peter le Poole werd gekozen als bestuurslid van onze vereniging in de functie van penningmeester.

Tevens werd er door de aanwezigen mee ingestemd dat het bestuur voortgaat met het aanpassen van de statuten aan de nieuwe wettelijke vereisten. Het voorgestelde ontwerp zal na vervolmaking door de notaris tijdens de volgende ledenvergadering weer aan bod komen.

Bestuursleden spelen een actieve rol in het volgen van de stappen die de gemeente maakt in het kader van de Energietransitie. Dit doen wij samen met de wijken Archipel, Willemspark, Duttendel-Wittebrug en Buurtschap Centrum 2000. In de door de gemeente opgestelde TransitieVisie Warmte wordt onze wijk als geel aangemerkt, wat betekent dat er de komende jaren geen collectieve oplossingen worden ontwikkeld. Dat neemt de noodzaak niet weg om op individuele basis te verduurzamen en/of op kleine schaal collectieve oplossingen te ontwikkelen.

Voor praktische tips kunt u terecht bij Energiecoaches die gratis onafhankelijk advies geven. Energiecoaches denken met u mee over mogelijkheden van verduurzaming, kostenbesparing en comfortverbetering. Voor de inzet van energiecoaches kunt u zich aanmelden bij 'Gasvrij Scheveningen' via mailadres: info@gasvrijzscheveningen.nl of via de website van de overkoepelende organisatie HEBA op <https://duurzaamdenhaag.nl/energiecoach>. Heeft u affiniteit met verduurzaming en vind u het leuk om wijk- en stadsgenoten daarmee te helpen, check dan de mogelijkheden die Duurzaam Den Haag biedt om uzelf op te leiden tot energiecoach. Ook Gasvrij Scheveningen kan u daar meer informatie over geven.

In gesprek met Joke de Groot en Eric Dirks

tekst: Hanneke Teekens, respectievelijk tekst en beeld: Joke de Groot

Dit keer vond het gesprek niet met één, maar met twee buurtbewoners plaats. Joke de Groot en Eric Dirks ontvingen ons in hun prachtig verbouwde huis om te vertellen over hun unieke 'groene' activiteiten. Om met Joke te beginnen. Zij rondde haar opleiding af bij Huis te Lande in Rijswijk, een tuinbouwopleiding die tot 1985 alleen toegankelijk was voor meisjes. Dat Joke echter haar mannetje stond in het mannenbolwerk dat de tuinbouw nog lang bleef, blijkt wel daaruit dat zij bij Flora Holland de eerste vrouwelijke veilingmeester in Nederland werd. Na een tijdje in Berlijn te hebben gewerkt en omzwervingen in de automatisering keerde ze terug naar de wereld van het groen. De wijkvereniging heeft veel baat gehad bij haar kennis op het terrein van automatisering toen onze website moest worden aangepakt.

Eric is van huis uit techneut en werd gegrepen door een vraag die hem – via een omweg – werd gesteld: 'Hoe kan je een mosstok natuurvriendelijk produceren en biologisch afbreekbaar maken?' Om te beginnen: wat is een mosstok? U zult begrijpen dat dit voor de niet-ingewijden onder ons een lastig verhaal is. Om die reden laten wij Joke en Eric zelf aan het woord om die vraag te beantwoorden en te vertellen wat het bedrijf Kratiste doet. Zij hebben een productieproces ontwikkeld dat uniek is in de wereld en dat Kratiste de positie heeft gegeven van partner van het Wereld Natuur Fonds. Ons kleine land is een reus in de agrarische wereld en de innovatieve ontwikkelingen

vanuit deze sector zijn van groot belang, en niet alleen voor Nederland. Wat boeiend te weten dat vanuit onze wijk daaraan een heel belangrijke bijdrage wordt geleverd. Na een gesprek met Joke en Eric koop je nooit meer een plantje zonder te kijken naar het stokje dat in het potje steekt met de naam van het plantje. En dan te bedenken dat het tot nu toe wereldwijd om honderden miljoenen plastic stokjes gaat!

Aardappelresten

Joke en Eric vertellen:

Hier het verhaal hoe het allemaal is gelopen. Drie jaar geleden kwam er een vraag van kweker Bart Janssen uit het Westland aan Ruplex, een bedrijf dat gespecialiseerd is in het verwerken van plantaardige en biologisch afbreekbare kunststoffen. 'Hoe zou je de traditionele mosstok kunnen verduurzamen?' Een mosstok wordt in de tuinbouw gebruikt om hangplanten tegenaan te laten klimmen zodat deze hangplanten ook verhandeld kunnen worden als staande plant.

De traditionele mosstok bestaat uit een plastic buis met kokos die met nylon draad daaromheen is gewikkeld. De plastic buis is van gerecycled gemalen plastic maar ook daarin zitten nog veel chemicaliën die afkomstig zijn uit elektrische apparaten. De kokos die uit Sri Lanka komt is een natuurproduct maar schimmel-gevoelig. Dus voor het transport in zeecontainers wordt de kokos behandeld met chemische producten.

Na een proces van experimenteren, testen en bijschaven ontstond er na iets meer dan twee jaar een nieuw eindproduct ter vervanging van de oude mosstok. Deze nieuwe bio composteerbare klimstok

Plant met mosstok

is Kratiste genoemd, hetgeen Grieks is voor 'houvast'. De basis voor de Kratiste klimstok vormen aardappelzetmeel (van aardappelschillen) en olifantsgras (Miscanthus).

Miscanthus is een gewas dat niet chemisch bestreden hoeft te worden en weinig of geen bemesting nodig heeft. Bovendien ook geen extra water vraagt en het groeit hard. Snoei je het nu, dan is het volgend jaar weer vier meter gegroeid. Nog een voordeel van Miscanthus is het feit dat 1 hectare ongeveer 25.000 kilo CO₂-reductie oplevert.

Tegenwoordig wordt Miscanthus veel langs snelwegen in Nederland aangeplant; o.a. langs de A15 ligt een perceel waar wij de vezels van gebruiken bij de productie.

Doordat de stof gemaakt van aardappelschillen melkzuur bevat, heeft de stok ook geen last van schimmels, wat een enorm voordeel is tijdens de teelt maar ook bij de consument.

De planten worden aan de klimstok bevestigd met composteerbare clips of met composteerbaar draad. Door de structuur van de stok hecht de plant zich na enige tijd aan de stok.

Al de producten die geproduceerd worden bij Kratiste zijn industrieel afbreekbaar, dat wil zeggen ze breken

Olifantengras

af boven de 65°C bij een luchtvochtigheid van 95% in combinatie met bacteriën tijdens de compostering van de klimstok.

De producten worden in Geldermalsen gemaakt en daarmee is direct de eerste duurzame stap gezet. Er is geen transport nodig uit het buitenland.

Naast de klimstok maken wij tegenwoordig ook de vervanging voor de traditionele bamboestok die gebruikt wordt voor ondersteuning van de plant, maar ook de labelstokjes waaraan de labels gehangen worden met de plantnaam en verzorging. Kortom een volledig assortiment.

Op deze manier wordt de slogan 'Made from plants, for plants' meer dan waargemaakt.

Kennismaking met Dennis Groenewold

tekst en beeld: Peter le Poole/courtesy Gemeenteraadsfractie D66 Den Haag

Op 6 februari was gemeenteraadslid Dennis Groenewold bij ons in de wijk! Dennis is in de D66-fractie verantwoordelijk voor o.m. Scheveningen, natuur en parken, buitenruimte en afval, en erfgoed en welstand.

Hoewel hij als geboren Scheveninger onze wijk goed kent en al regelmatig in vergaderingen overlegde met de wijkvereniging, was dit de eerste keer dat hij echt bij ons langswam. Gert Muller en Peter le Poole liepen een rondje met hem door de wijk, en bespraken met hem zaken als het gebrekkig nakomen door de gemeente van de afspraken rond de crossbaan, de zorgen over nieuwbouw bijvoorbeeld op het terrein van het Luzac College, de overlast vanuit het Westbroekpark en eerlijke toegang tot faciliteiten met betrekking tot de energietransactie. Dennis bleek uitstekend op de hoogte van wat er speelde en

toonde zich open voor onze inbreng, wat de communicatie natuurlijk makkelijk maakte. We hopen dat zijn goede voorbeeld wordt gevolgd door andere gemeenteraadsleden!

Stinsen en andere bloemen in de Scheveningse Bosjes

tekst en beeld: Caroline de Jong-Boon

Wat zijn toch stinsenplanten? Waarom zijn er zoveel sneeuwkllokjes? Als bioloog vind ik het voorjaar het hoogtepunt van het jaar. Vooral vanwege de fraaie stinsenplanten.

De ene na de andere stinsenplant volgt elkaar op. De hele zomer zijn ze verdwenen, niet echt natuurlijk. Als je in de tuin graaft kom je de bolletjes tegen. Maar als er nog geen blaadjes aan de bomen zijn, grijpen ze hun kans om in het licht te bloeien en te groeien. Eerst de winteraconieten, dan de sneeuwkllokjes en de krokussen worden bezocht door de eerste dikke aardhommels, zodra ze hun holletjes uit zijn gekropen.

winteraconiëten

Hoe komt het dat er zoveel sneeuwkllokjes zijn in de Scheveningse Bosjes? Sneeuwkllokjes zijn giftig, maar ze kunnen wel een zoet snoepje voor de mieren produceren, mierenbroodjes. Zo worden ze door mieren verspreid. Maar in Nederland gebeurt dat weinig, volgens de experts van Floron (een organisatie die zich inzet voor onderzoek naar en bescherming van de Nederlandse wilde flora). Ze vermeerderen zich heel banaal door te delen. En er zijn er nu inderdaad heel veel, bijvoorbeeld bij de Waterpartij en in ons park.

Vele soorten planten voor veel soorten gebruik

Plantenkennis was belangrijk voor de jager-verzamelaars. Wat kun je eten en wat niet? In de buik van veenlijken vindt men bijvoorbeeld zuring. Sinds mensenheugenis gebruiken mensen niet alleen wat er al staat, maar ze slepen ook planten met zich mee. Nuttige kruiden voor in het eten of om te eten. Zo zou in ons land zevenblad door de Romeinen zijn verspreid als bladgroente. De grote wijngaardslak hebben ze in ieder geval uit het zuiden meegebracht. Maar daslook is gewoon inheems, en lekker in de sla.

Andere planten dienden als medicijn, denk aan de stinkende gouwe, ook inheems. Die zou helpen tegen wratten. Ze werden ook gebruikt als cosmetica, bijvoorbeeld wolfskers, *Atropa belladonna*. Dat is mooie vrouw in het Italiaans. Dames druppelden dat in hun ogen; hun verwijde pupillen maakten hen aantrekkelijk. Maar de plant was wel giftig. Over het gebruik van giften door de Romeinen zullen we het maar niet hebben. Puur natuur, maar wel dodelijk. Hoewel, de dosis maakt het gif, om met de geleerde Paracelsus te spreken. Zo wordt de monnikskap in het Frans “aconit tue-loup” genoemd. Daar is maar weinig van nodig om zelfs wolven te doden. U bent dus gewaarschuwd als die in uw tuin staat!

Stinsenplanten om van te genieten

Maar mensen planten planten ook gewoon voor de leuk, vanwege de mooie bloemen. Waarom heten ze eigenlijk stinsenplanten? Een stins is Fries voor stenen huis. Ook als dat al lang was afgebroken, kon je aan de planten zien dat er ooit een had gestaan. Stinsenplanten worden ze daarom genoemd. Ze komen vaak oorspronkelijk uit Midden- of Zuid-Europa.

In de Scheveningse Bosjes vinden we ook anemonen en wilde hyacintjes. De meeste staan echter in het Haagse Bos of in Sorghvliet. Waar we hier wel veel van hebben, is vingerhelmbloem. Ook heel fraai! Lief zijn ook de Maartse viooltjes achter Madurodam. Verder groeit er op sommige plekken ook vogelmelk, een van de laatste van de stinsen.

sneeuwkllokjes

krokussen

anemonen

Wat komt daarna?

Na de stinsen bloeien fluitenkruid, ossentong, koekoeksbloem en knolboterbloem. Het fluitenkruid groeit in prachtige boeketten langs de paden. Geen mooie naam vond mijn schoonmoeder; de Engelsen noemen het Queen Ann's lace. Nee hoor, zegt mijn Britse neef, dat is wilde peen. Fluitenkruid is cow's parsley, koeienpeterselie, ook geen mooie naam voor zo'n sierlijke plant.

In de zomer groeien er vooral heel veel brandnetels in de Scheveningse Bosjes. Dat komt door de stikstof uit de lucht, de hondenpoep, en misschien ook nog omdat ooit stadsvuil werd gebruikt bij de aanplant. Van brandnetels heb ik een jeugdtrauma. Maar zo'n beetje alle mooie vlinders in de tuin hebben die als waardplant. En de nachtegaal vindt daar de rupsen die hij eet. Zo hangt alles met alles samen in de natuur, en is de brandnetel toch ergens goed voor.

speenkruid

Buurtfeest zaterdag 17 juni

U bent uitgenodigd voor het jaarlijkse buurtfeest op het Thomas van Stolkplein, zaterdag 17 juni van 16 tot 21 uur. De organisatoren Onno & Dian, Paulien & Erik en Nadine & Jaap zetten zich in om er een gezellig feest van te maken voor jong en oud! Aanmelden kan door een mail te sturen naar stolkparkfeest2023@gmail.com. Vermeld het aantal deelnemers.

Bouwen & Breken

tekst: Gert Muller

Elion Park

De bouwwerkzaamheden zijn inmiddels begonnen. Hoewel bouwwerkzaamheden altijd met overlast gepaard gaan, is het fijn dat de fundering niet geheid wordt, maar dat er voor een andere funderingsconstructie is gekozen. Het bestuur heeft met de aannemer van het project, Bakels & Ouwerkerk Bouw (BOB) een prettig werkcontact. De projectleider van BOB informeert de wijkbewoners in een eigen artikel elders in deze koerier.

Madurodam

Bijna vijf jaar geleden heeft onze wijkvereniging samen met de bewonersorganisatie Archipel Willemspark en wijkvereniging Duttendel Wittebrug een convenant gesloten met Madurodam over – letterlijk – de grens(beperking) van de door Madurodam gewenste uitbreiding in de achterliggende bosjes. Madurodam heeft de tussenliggende tijd gebruikt om haar plannen uit te werken en de vergunningsaanvragen voor te bereiden. Daarbij maakt Madurodam onderscheid tussen de vergunning voor het gebied binnen de huidige erfgrans en het gebied daarbuiten. Recentelijk is aan Madurodam een vergunning verleend voor veranderingen in het bestaande park; daar zullen 32 bomen worden gekapt en 2 worden verplant. Voor de uitbreiding achter het park is de aanvraag in behandeling, deze aanvraag is complexer omdat daarin de afgesproken bouw van een zogenaamde 'ecowal' en het bomencompensatieplan worden meegenomen. Ook de AVN (Algemene Vereniging voor Natuurbescherming) werd daarbij betrokken. Zie ook de overwegingen van de AVN van de hand van onze wijkgenoot Caroline de Jong-Boon: <https://avn.nl/madurodam-mag-bomen-kappen-maar-de-herplant-kan-beter>

Luzac

De voortgang van de ontwikkeling van de voormalige Luzac-school verloopt langzaam; er is nu geen nieuws te melden.

Start Bouw Elion Park

tekst en beeld: Bakels & Ouwerkerk Bouw (BOB)/Redactie

We hebben gezien dat aan de Duinweg inmiddels is gestart met de bouw van Elion Park. De bouwer richt zich tot ons met de volgende informatie.

BOBgroep Bouw & Ontwikkeling heeft de opdracht gekregen van ontwikkelaar REB Projects BV voor het plan Elion Park op de Duinweg 35. De ontwikkeling omvat 22 luxe villa-appartementen met parkeerkelder in het Van Stolkpark te Den Haag. BOBgroep heeft ook de naastgelegen Villa's Jarpa en Bella Duna gebouwd en wij zijn dan ook zeer trots om ook het project Elion Park te mogen realiseren op deze mooie locatie. Het uiterst fraaie ontwerp is gemaakt door KOW Architecten en de constructeur is IMD Raadgevend Ingenieurs.

Het zal u niet ontgaan zijn dat de (grond)werkzaamheden inmiddels gestart zijn en begin mei zal de bouwput op diepte zijn. Hierna zal er gestart worden met het realiseren van de keldervloer en zal het betoncasco de weg omhoog gaan vinden. De vermoedelijke bouwtijd zal zijn tot Q4-2024.

De meest impact gevende werkzaamheden, zoals het storten van de keldervloer of het opbouwen van een torenkraan zijn met de gemeente Den Haag uitvoerig doorgesproken. BOBgroep zal de direct omwonenden

middels bewonersbrieven op de hoogte stellen wanneer de Duinweg deels belemmerd wordt vanwege deze werkzaamheden.

Bouwen zal altijd wat overlast met zich meebrengen en BOBgroep zal zich tot het uiterste inspannen om die tot een minimum te beperken en zich te gedragen als een 'goede buur'. We gaan ervan uit dat we kunnen rekenen op uw begrip. Alvast bedankt namens het uitvoeringsteam Elion Park.

Kort Nieuws

tekst en beeld: Jacoba den Drijver/Hanneke Teekens

Buurtborrel

Op 29 januari jl. vond de jaarlijkse buurtborrel plaats. Ook nu waren we weer te gast bij Leonardo Royal Hotel Den Haag Promenade, die ons onthaalde op heerlijke dranken en hapjes. Het bestuur maakte van de gelegenheid gebruik om een ultrakorte ALV te houden en de verkiezing van Peter le Poole tot bestuurslid (penningmeester) te formaliseren en het vervolg van de voorgenomen statutenwijziging bij notariële akte te bespreken.

Onze hartelijke dank gaat uit naar het hotel voor de genoten gastvrijheid en de voortreffelijke verzorging.

Herdenking 4 mei

Ter gelegenheid van de dodenherdenking bij het monument Englandspiel viel ons op dat de opkomst bijzonder groot was, ondanks de meivakantie. Helaas minder ouderen wie de oorlogsjaren nog helder voor de geest staan. Er werden veel mooie kransen en bloemstukken gelegd, waaronder van onze wijkvereniging en het VCL. Drie leerlingen van het VCL, in schooltrui en donkere broek, legden de bloemen namens de school

en ons en voor de organisaties wanneer die daartoe niet zelf in staat of in de gelegenheid waren.

Honden aan de lijn

Nu het weer warm weer is en men parken en natuur opzoekt, wijst Het Haagse Groen ons erop, dat honden aan de lijn moeten en dat vooral in het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) de dieren erg kwetsbaar zijn. Zij hebben dan al hun energie nodig om voor het nageslacht te zorgen.

Zie: www.hethaagsegroen.nl.

Leerlingen VCL

Groen & Grijs

tekst en beeld: Anne Marie van Gerwen

In deze Koerier staat een afzonderlijk artikel van Françoise Companjen over de plannen van de gemeente voor het onderhoud van het Belvédèrebos. Dat komt hieronder niet meer ter sprake. Anne Marie vertelt over het andere groen en over de Cremerweg.

Ook voor het stuk bos dat wordt begrensd door de oostzijde van de Teldersweg (achter het Leonardo Promenade Hotel en tussen de Scheveningseweg en de Van Stolkweg) plant de gemeente onderhoudswerkzaamheden. Hier worden nog in 2023 bomen verwijderd, waaronder een aantal grote exemplaren die niet meer in goede gezondheid verkeren. Deze bomen worden vooraf 'geblest' (gemarkeerd met een stip). De uitvoering zal pas plaatsvinden na afloop van het broedseizoen. Direct omwonenden van dit stuk bos, waaronder bewoners van de Van Stolkweg, krijgen nadere informatie. Ook probeert de gemeente samen met de wijkvereniging een rondgang te organiseren in het betreffende stuk bos, zodat ter plekke zaken kunnen worden toegelicht.

De gemeente verstrekt ook online informatie over het beheer van de Scheveningse bosjes. Een leuke informatiebron om af en toe naar te kijken is: <https://hethaagsegroen.nl/scheveningsebosjes>

Bosonderhoud het Haagse Groen

Den Haag heeft ook een speciaal meldpunt voor groen. Een bewoner kan de gemeente informeren over onkruid (zoals reuzenberenklauw of Japanse duizendknoop), een gevaarlijk scheefgezakte boom of een zieke iep. Meer informatie is te vinden op <https://www.denhaag.nl/nl/meldingen/meldingen-groen.htm>

En dan is een verandering voor het verkeer te melden met een groene aanwinst. De Cremerweg, die vlak bij onze wijk ligt, wordt heringericht. De gemeente heeft de Cremerweg in het verleden reeds als 30-km-weg aangewezen, maar de huidige inrichting van de weg is daar nog niet op aangepast. Om de snelheid van het autoverkeer daadwerkelijk te doen verminderen, wil de gemeente de weg aanpassen aan de voorschriften voor 30-km-per-uur-wegen. Het voorontwerp waarin ook het bestuur van de wijkvereniging werd betrokken, stelt voor de breedte van de rijbaan terug te brengen van 7 naar 5 meter. Op de 'gewonnen' 2 meter worden bij de korfbalvereniging 45 parkeerplaatsen en een invalidenparkeerplaats aangelegd en fietsnietjes geplaatst. Het asfalt van de rijbaan wordt vervangen door klinkers en er komen drempels. Op het bestaande asfalt van het trottoir wordt een fijne slijtlaag aangebracht. De ingreep zal 800 m2 groen opleveren en in het groen tussen de weg en de Nieuwe Parklaan worden 12 bomen geplant. De mogelijkheid om te parkeren op de Cremerbrug komt te vervallen. Een verbetering voor de overzichtelijkheid en de veiligheid van dit punt, waar veel fietsers de weg kruisen.

In een later stadium zal de gemeente met een plan komen voor de VerHuëllweg en de Haringkade. Zie ook: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2023-166828.html?>

In onze wijk zijn enkele uitloopgebieden voor honden; daar geldt het aanlijngedod uiteraard niet.

Glasvezel

In het voorjaar lagen onze straten om de beurt open omdat daarin glasvezel werd gelegd. Zullen de glasvezels ons opstoten in de vaart der volkeren of bijdragen aan verduurzaming? Hoe dan ook, bedenk dat toepassing van glasvezel in huis tot breken en doortrekken kan noodzaken.

Aanleg glasvezel

Rondleiding Scheveningse Bosjes met Michel Romeijn

tekst en beeld: Françoise Companjen

In februari is de gemeente begonnen met het bosbeheer in de Scheveningse bosjes, waaronder het Belvédèrduin en het bosje achter Madurodam. Met bosbeheer wordt het bos gezonder en mooier en komt er meer variatie in planten, bomen, vogels en insecten. Een aantal bestuursleden kreeg al wandelend uitleg van Michel Romeijn.

Op Valentijnsdag verzamelden zich een dertigtal belangstellenden en zeven honden om met de rondleiding van Michel Romeijn, beleidsmedewerker 'Groot Groen Gebieden', bij te wonen. Michel had nog twee collega's meegenomen voor extra informatie.

Dilemma's bij beheer en aanplant

Het is na twee uur wandelen duidelijk dat bosbeheer (let op: geen parkbeheer, dus geen snoeiwerk) voortdurend afwegingen moet maken en met dilemma's geconfronteerd wordt, zowel tussen bomen als tussen mensen. De esdoorn domineert het bos door omstandigheden die de mens zelf heeft gecreëerd. Daarom worden er met name veel zaailingen gekapt om ruimte te scheppen voor inheemse soorten van bomen. Dat gebeurt groepsgewijs; op de vrijgekomen plek ('verjongingsgaatjes') worden andere soorten geplant. We zagen een eik die wel 1000 jaar kan worden, ware het niet dat er een esdoorn schuin tegenover groeit die voorspelbaar de eik dwars zal zitten qua ruimte (takken) en licht. Om de tien jaar wordt het bos geïnventariseerd en daaruit blijkt dat de laatste twintig jaar het aantal dikke bomen is toegenomen.

Een andere voorkeur bij het planten van bomen is liever geen bomen die veel licht nodig hebben, want dan krijg je "gaten" in het groen. Ook de spanning tussen inheemse soorten en niet-inheemse soorten speelt mee. Inheems zijn de eik, de haagbeuk, de linde, de kruisbes e.d. De robinia is een exoot. Dennen worden niet nieuw aangeplant, de oude Oostenrijkse en Corsicaanse dennen – ooit geplant omdat ze goed tegen zeewind opgewassen zijn – blijven wel staan. Een ander dilemma betreft mensen: sommigen eigenen zich bijvoorbeeld een stukje duingrond in het bos toe. Dus toen daar struikgewas en zaailingen waren geplant om mensen en honden weg te houden, werden die keurig netjes uit de grond getrokken en opgestapeld.

De kap, machines en paarden

Doel van de rondleiding is én voorlichting te geven én kenbaar te maken waar onbegrip bij het publiek ligt. Het kappen van bomen blijkt de meeste verontwaardiging op te roepen. Bosbeheer is bezig voor het broedseizoen (vanaf 15 maart) circa vijftienhonderd bomen met rood-roze stip te kappen, te riggen, en er heggen van te maken; nogmaals veelal esdoorns (90%) en uiteraard dode bomen. Soms ook 'gevaarlijke' bomen. Dan gaat het om een boom die bijvoorbeeld te scheef staat en ziek is en dus om zou kunnen vallen. Maar gezonde bomen die scheef staan mogen rustig blijven. Een tweede punt van onbegrip is de grote machines die door het bos rijden om te helpen bij de bomenkap, met veel 'collateral damage' als gevolg. Inmiddels zijn kleinere machines ingezet. Michel legt uit dat paarden wel boomstammen naar één plek kunnen trekken, maar de stammen niet kunnen stapelen. Dat ophijsen gebeurt met een knijper, want van de Arbowet mogen boswerkers hoe dan ook niet meer dan 25 kilo tillen. Behalve aan de Arbowet moet bij de besluitvorming inzake het bos zowel de Wet Natuurbescherming als het broedseizoen in acht worden genomen.

Interessant is dat met klimaatverandering en opwarming ook in Nederland, de vogels zich niks aantrekken van 15 maart. Ze beginnen eerder te broeden als het eerder warmer is. Bosbeheer probeert dus het hele

De kap

Mantelzoom met haags melange

Schoonmaak Scheveningse Bosjes

tekst en beeld: Peter le Poole/de schoonmaakploeg

Dit zijn de zaterdagen waarop de 'schoonmaakploeg' van de Scheveningse bosjes de tweede helft van het jaar aan het werk gaat:

15 juli, 26 augustus, 7 oktober, 18 november, en 30 december.

werkplan – het onderzoeken, het bleszen (merken van bomen) en de daadwerkelijke kap naar voren te halen, zodat de rust in het bos al in februari is teruggekeerd. Dit alles maakt deel uit van een 5-jaren Beheerplan in vijf delen van het bos. We zitten nu ruim in jaar twee.

Gelaagdheden (mantelzoom)

We leren over gelaagdheden in het bos, zowel qua oplopende berm met struikgewas richting bosrand, als over de verschillende niveaus en hoogtes in de bosjes zelf: verschillende vogels en insecten hebben zo hun eigen foerageerhoogte. Om die oplopende bosrand een kans te geven zijn er hekken geplaatst en zowel struiken als kruiden geplant ('Haags mélange'), al vinden sommigen dat je die beschermende strook helemaal aan de natuur zou moeten overlaten opdat de lokale zaadjes die al in de grond zitten, een kans zouden krijgen uit die zandgrond te ontspruiten.

Dode bomen of bomen met veel klimop (slecht voor de boom) mogen blijven staan juist vanwege de vogels (met name spechten), vleermuizen en insecten die daar veel baat bij hebben. Er lopen ook wel eens vossen rond, egeltjes en een enkele rode eekhoorn. Een van de bezoekers leidt ons langs het 'nachtgalenbosje'. Het struikgewas is daar zo dichtbegroeid dat er geen honden doorheen kunnen en de vogels zich er blijkbaar veilig voelen. Het is de bedoeling dit soort informatie mee te nemen bij het werk zodat er rekening mee kan worden gehouden door de medewerkers van Groot Groen Gebieden.

Slot en dank:

Na twee uur wandelen met uitleg, vragen en antwoorden, zit de rondleiding er weer op en nemen we afscheid onder hartelijke dankzegging aan Michel, Ralph en Jardi voor deze informatieve wandeling.

We beginnen zoals gebruikelijk om 11 uur en verzamelen in de tuin van Kanaalweg 1. We sluiten af met (naar keuze) koffie bij en aangeboden door Starbucks bij het benzinstation. Heb je zin om mee te doen, stuur dan een mail naar: peter.lepoole@hotmail.com

Erg leuk dat we het afgelopen half jaar een aantal nieuwe deelnemers (onder wie zelfs twee heel jeugdige!) hebben kunnen verwelkomen, maar er is altijd plaats voor meer!

Schoonmaakploeg

Villa Esmeralda, Hogeweg 4

tekst en beeld: Anneke Landheer-Roelants/collectie auteur

De Hogeweg anno 1900. Uitgave H.S. Spielman, Amsterdam 2049.
Collectie auteur.

Anneke Landheer neemt ons mee naar Villa Esmeralda aan de Hogeweg en wijst op het neerstorten van een V2 op een bejaardentehuis aan de Parkweg in 1944.

In de tijd dat uitgever H.S. Spielman de opname van de Hogeweg rond 1900 maakte, slaagde hij erin een fraai deel van het Van Stolkpark vast te leggen. Links op de foto de eerste twee huizen aan de even zijde van de Parkweg: Maryango en Speranza, op Parkweg 1 Villa Carolina waar hofschilder Herman Frederik Carel ten Kate woonde, en een aantal villa's aan de Hogeweg.

Villa Esmeralda, Hogeweg 4, Achter de Stoomtram

Niet op de foto zichtbaar, maar verstopt achter een boom staat villa Esmeralda. Hier vestigde de Rotterdamse wijnhandelaar Jacobus Philippus Schadee zich met zijn vrouw Arabella Hermina van Buren en hun drie kinderen in oktober 1893.

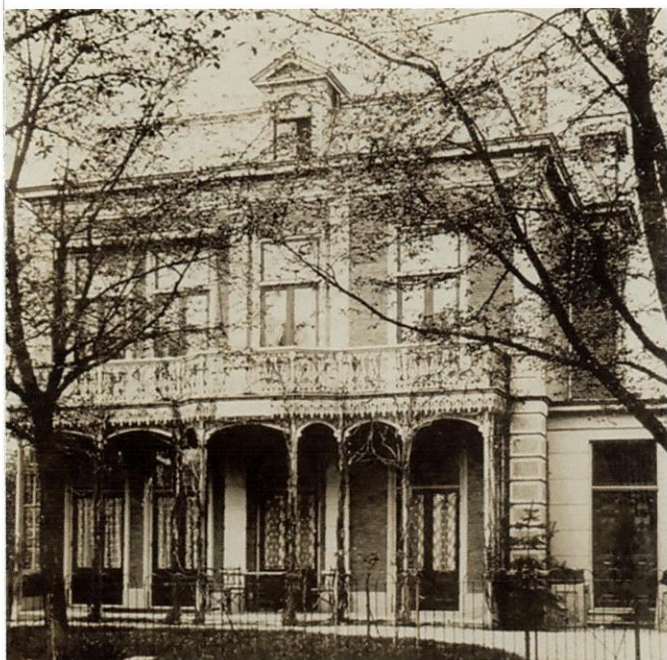
Het perceel van 805 m² had zijn schoonmoeder Cornelia Petronella Schoutens, echtgenote van de Rotterdamse advocaat Mr. Hendrik Jacobus van Buren al in augustus 1881 gekocht van Mr. Thomas van Stolk. Van Stolk had als voorwaarde gesteld dat het perceel niet mocht worden bebouwd dan tot op de helft van de breedte langs en op een afstand van acht meter van de openbare weg.

Mevrouw Van Buren vestigde in het Adresboek voor Den Haag en Scheveningen graag de aandacht op de nabijheid van de halte van de stoomtram. De halte in kwestie lag aan de Scheveningseweg, bij het Hôtel de la Promenade. De vermeldingen waarmee het verblijf van mevrouw Van Buren aangeduid worden zijn divers, van Villa Suisse tot Villa Hollandia, Villa Maria en Villa Esmeralda. De eerste tien jaren zal het verblijf hoofdzakelijk in de zomermaanden plaatsgevonden hebben, maar vanaf 1890 is er sprake van permanente vestiging.

Als een van de eerste huizen werd in 1881 villa Esmeralda gebouwd. De benedenverdieping telt vier raamtraveeën. Tussen de begane grond en de eerste etage werd een balkon door een aantal slanke zuilen gedragen. Een rijk bewerkt hekwerk sierde het balkon. Boven de vier raamtraveeën van de eerste etage dekt een afgeknot dak met een dakkapel het huis. Aan de linkerzijde van het huis is een achteruitspringend halletje met toegangsdeur.

Schoonzoon Schadee koopt het huis van zijn schoonmoeder in 1895 voor f 18.000. Hij bouwt een stalling en koetshuis op het terrein.

Tien jaar later wisselt het huis voor f 30.000 van eigenaar en wordt Dr. Pieter van Geer, emeritus hoogleraar aan de universiteit van Leiden en adviseur van het Departement van Koloniën, eigenaar. Van

Fotograaf onbekend, Particuliere collectie.

Geer laat het huis aan de achterzijde uitbouwen. De stad Leiden wordt als naamgever meegenomen, en de villa wordt nu Villa Lugdunus Batava genoemd. De volgende eigenaar, Willem Marius Gunning, verblijft maar van 1919 tot 1921 in Villa Maria. Opmerkelijk is het grote verlies – f 33.000 – dat hij lijdt bij verkoop in 1922.

Adrien Milders en zijn echtgenote Elisabeth Henriette van Anrooy komen met hun drie kinderen al in april 1922 in Villa Maria wonen. Zij zullen er bijna vijftig jaar wonen, met onderbreking van de oorlogsperiode 1942-1945.

Neerkomen V 2

Op 3 november 1944 stortte een V 2 neer op Huize Parkweg, het door de Stichting Ons Thuis geëxploiteerde bejaardentehuis aan de Parkweg 4, 6 en 8. Veel huizen in de omgeving lopen oorlogsschade op. Zo ook Hogeweg 4, dat zwaar beschadigd wordt door inslag aan de achterzijde. In feite is wat er van de villa overblijft niet meer dan een ruïne. Besloten wordt tot herbouw, naar een ontwerp van het architectenbureau Blankenspoor & De Vries. Herbouwd zal worden met hergebruik van de muren van de benedenverdieping. Het resultaat is een fraaie villa in wederopbouwstijl met als bekroning van de ramen op de eerste verdieping

Hogeweg 4 in 1987. Foto auteur.
Villa Esmeralda in 1906.

gestileerde zandstenen dierfiguren. In de achtergevel wordt een gedenksteen geplaatst.

In 1974 verkopen de dochters Milders het huis aan notaris mevrouw Mr. W.H.G. Kroon-Welp. Zij en haar gezin zullen het huis tot 1993 bewonen. Na het vertrek van het gezin Kroon zal het huis nog een aantal malen van eigenaar wisselen, zoals ook recent het geval geweest is.

Tijdens één van de restauraties zijn de dierfiguren boven de ramen van de eerste verdieping ontvreemd.

estater

Goed nalaten moet je niet nalaten

Carel van Vredenburg

Estater adviseert en begeleidt mensen vanaf 55 jaar.

- Nalatenschaapsplanning
- Financieel overzicht
- Levenstestament
- Testament
- Afwikkeling

Betrouwbaar, persoonlijk, onderlegd.

www.estater.nl
Den Haag

info@estater.nl
070 204 2061

Wijkagenda

Samen aan de slag met de Wijkagenda van het Van Stolkpark

tekst: Vito Malaihollo

De gemeente werkt voor haar wijken aan een zogenaamde wijkagenda. De gedachte is dat bewoners, gemeente en de overige belanghebbenden in de wijk zich beraden over wat in de wijk verbeterd ('verbeterpunten') en tot stand gebracht kan worden ('wijkthema's'), dus wensen en ideeën. De ambtenaar van het stadsdeel verantwoordelijk voor het opstellen van de wijkagenda van onze wijk is Vito Malaihollo. Hij stelt zich hieronder voor, geeft informatie over de wijkagenda en roept u op de vragenlijst in te vullen die in juni beschikbaar komt. Na analyse van de ingevulde vragenlijsten bestaat de mogelijkheid mee te doen met het realiseren van de wijkagenda.

In 2023 krijgt Van Stolkpark een wijkagenda. Hierin komen de belangrijkste verbeteringen voor de volgende 4 jaar. De wijkagenda wordt samen met mensen die wonen en werken in de wijk gemaakt.

Graag stel ik mijzelf kort voor. Mijn naam is Vito Malaihollo en ik ben vanuit de gemeente uw contactpersoon voor de wijkagenda's. Ik kijk er naar uit om samen met u aan de slag te gaan. Want als bewoner weet u het beste wat er speelt in uw wijk, waar kansen liggen en waar wij samen extra op moeten letten.

De afgelopen periode heb ik met veel mensen gepraat die in de wijken wonen of werken. Dit helpt mij een beeld te vormen van wat er speelt in de wijken. Deze informatie heb ik gebruikt bij het maken van de vragenlijst voor de wijkagenda. Hierover leest u later in dit artikel meer. Het wijkprofiel van Van Stolkpark is ook af. Hierin staat informatie over de wijken in cijfers. Van het aantal inwoners en de gemiddelde leeftijd tot en met ervaren overlast, hittestress en de afstand tot supermarkt en school. Ook de resultaten van de wijkprofielen worden gebruikt voor de vragenlijst. Het wijkprofiel staat op www.denhaag.nl/vanstolkpark onder het kopje wijkagenda.

Vul de online vragenlijst in

Als bewoner of ondernemer weet u zelf het beste wat er nodig is in de wijk. Daarom is het belangrijk dat zoveel mogelijk bewoners en ondernemers de online vragenlijst invullen. Dit geeft een beeld van hoe zij de wijk ervaren. En met welke thema's zij de komende 4 jaar samen aan de slag willen gaan. De vragenlijst kunt u van 5 juni tot en met 30 juni online invullen via

de website www.denhaag.nl/vanstolkpark of scan de QR-code op de vragenlijst.

Wilt u de vragenlijst liever via de post ontvangen? Neem dan contact op met Vito Malaihollo, projectleider Wijkagenda's Scheveningen.

Wijkagenda voor 4 jaar

De wijkagenda van het Van Stolkpark wordt door bewoners en ondernemers aangeboden aan de stadsdeelwethouder. Daarna start de uitvoering. De Wijkagenda kan in de tussentijd worden aangepast. Bijvoorbeeld als verbeterpunten zijn opgelost of als er andere belangrijke onderwerpen spelen in de wijk.

Meedenken en meedoen

De antwoorden op de vragenlijst worden samen met de uitkomsten van gesprekken en de cijfers uit het wijkprofiel geanalyseerd. De uitkomsten worden vertaald naar (voorlopige) verbeterpunten.

Naast het invullen van de vragenlijst, kunt u op verschillende manieren meehelpen aan de wijkagenda. Bijvoorbeeld bij het bedenken van acties bij de thema's die uit de vragenlijst als meest belangrijk naar voren komen. Meer informatie over de wijkagenda Van Stolkpark vindt u op www.denhaag.nl/vanstolkpark. Heeft u een vraag? Neem dan contact op met Vito Malaihollo, projectleider Wijkagenda's Scheveningen. Ik ben te bereiken via wijkagendasscheveningen@denhaag.nl of 06 – 25 76 39 85.

Snoeien doet bloeien

tekst en beeld: Hanneke Teekens

Het Van Stolkpark is een groene wijk en daar zijn de bewoners blij mee. In veel tuinen staan niet alleen planten en bloemen, maar ook veel struiken en bomen, soms zelfs hele grote bomen. Prachtig. In de borders wordt gewied, maar worden de struiken en bomen wel genoeg verzorgd?

Het is belangrijk dat deze regelmatig worden gesnoeid. Dat is niet alleen nodig om ze gezond en in de goede vorm te houden, maar ook om overlast te voorkomen. Takken die op loophoogte over het trottoir hangen zijn gevaarlijk en moeten teruggebracht worden tot binnen de eigen tuin.

Struiken en bomen moeten regelmatig zodanig worden bijgesnoeid, dat ze passen bij de tuin. Sommige oude bomen zijn op dit moment in de wijk zo groot geworden dat ze eigenlijk niet meer in een 'stadstuin' passen. Je ziet aan de vorm dat ze letterlijk uit hun krachten zijn gegroeid en eenzijdig naar het licht zijn gedraaid. De wind die gewoonlijk uit het westen komt is ook een factor waar rekening mee moet worden gehouden en die veel bomen en struiken naar één kant doet buigen. Een belangrijk aandachtspunt bij het snoeien.

Grote bomen kunnen gemakkelijk overlast geven omdat ze veel licht wegnemen. Voor burens kan dat soms heel vervelend zijn. De rijdende rechter heeft er zijn handen vol aan, hopelijk niet bij ons in de wijk.

Verschillende soorten bomen en struiken moeten op eigen wijze worden gesnoeid en het is aan te bevelen dat door een specialist te laten doen. En doe dat vooral op tijd voordat een boom of struik helemaal uit vorm is en te veel dood hout heeft gekregen. Er moet namelijk rekening mee worden gehouden dat niet meer dan dertig procent van een boom mag worden gesnoeid. Voor een grotere beurt is een vergunning nodig en ook voor de boom is dat vaak een zeer ingrijpende operatie, die de boom wellicht te veel belast. Voor de meeste bomen is de vroege winter de beste tijd om te snoeien. Het blad is dan afgevallen en het vriest (nog) niet. Maart en april zijn goede maanden om struiken bij te werken, maar zoals gezegd: verschillende soorten bomen en struiken hebben een specifieke aanpak nodig.

Nog even op een rijtje:

- Snoei struiken en vooral bomen regelmatig om ze gezond te houden
- Zorg dat de vorm en omvang van de boom of struik past bij de omgeving en geen overlast geeft
- Houd rekening met de specifieke eisen bij het snoeien van de verschillende soorten bomen en struiken
- Schakel een specialist in.

Nieuw bestuurslid

Stelt zich voor: Carol Groenewegen

Mijn naam is Carol Groenewegen en samen met mijn vrouw Veronica en drie kinderen woon ik sinds twee jaar op de Belvédèreweg. Vrijwel direct na mijn verhuizing naar de wijk werd mij gevraagd om samen met Hannah Schoch de portefeuille Bouwen & Breken te gaan doen. Als architect is dat een taak die goed bij me past, waarbij de aandacht voor de karakteristieke kenmerken in de groene omgeving van het Van Stolkpark voorop staat.